

Fakulti Seni Gunaan dan Kreatif

**REKAAN FESYEN WANITA SECARA “*REVERSIBLE*”
BERTEMAKAN FORMAL DAN KASUAL**

NOR RAFIDAH BINTI KADIR

**Sarjana Muda Seni Gunaan dengan Kepujian
(Teknologi Seni Reka)
2016**

**REKAAN FESYEN WANITA SECARA “*REVERSIBLE*” BERTEMAKAN FORMAL
DAN KASUAL**

NOR RAFIDAH BINTI KADIR

Projek ini merupakan salah satu keperluan untuk
Ijazah Sarjana Muda Seni Gunaan dengan Kepujian
(Teknologi Seni Reka)

**Fakulti Seni Gunaan dan Kreatif
UNIVERSITI MALAYSIA SARAWAK
2016**

UNIVERSITI MALAYSIA SARAWAK

Grade: _____

Please tick (✓)

Final Year Project Report

☒

Masters

☐

PhD

☐

DECLARATION OF ORIGINAL WORK

This declaration is made on the 24th JUNE, 2016.

Student's Declaration:

I NOR RAFIDAH BINTI KADIR, 42850. FACULTY OF APPLIED AND CREATIVE ARTS (FACA) hereby declare that the work entitled REKAAN FESYEN WANITA SECARA "REVERSIBLE" BERTEMAKAN FORMAL DAN KASUAL is my original work. I have not copied from any other students' work or from any other sources except where the due reference or acknowledgement is made explicitly in the text, nor has any part been written for me by another person.

24th JUNE 2016

Date submitted

NOR RAFIDAH BINTI KADIR (42850)

Name of the student (Matric No.)

Supervisor's Declaration:

I MISS NORHAYATI BINTI SULEIMAN hereby certifies that the work entitled REKAAN FESYEN WANITA SECARA "REVERSIBLE" BERTEMAKAN FORMAL DAN KASUAL was prepared by the above named student, and was submitted to the FACULTY OF APPLIED AND CREATIVE ARTS (FACA) as a * partial/full fulfillment for the conferment of BACHELOR OF APPLIED ARTS WITH HONOURS (DESIGN TECHNOLOGY) and the aforementioned work, to the best of my knowledge, is the said student's work.

Received for examination by: MISS NORHAYATI BINTI SULEIMAN

Date: 24/06/16

Norhayati Suleiman

Pensyarah Kanon

Fakulti Seni Gunaan dan Kreatif
UNIVERSITI MALAYSIA SARAWAK

I declare that Project/Thesis is classified as (Please tick (✓)):

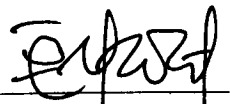
- ☐ **CONFIDENTIAL** (Contains confidential information under the Official Secret Act 1972)*
☐ **RESTRICTED** (Contains restricted information as specified by the organisation where research was done)*
☒ **OPEN ACCESS**

Validation of Project/Thesis

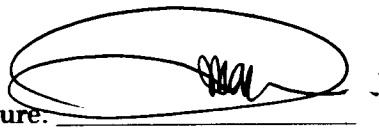
I therefore duly affirmed with free consent and willingness declare that this said Project/Thesis shall be placed officially in the Centre for Academic Information Services with the abiding interest and rights as follows:

- This Project/Thesis is the sole legal property of Universiti Malaysia Sarawak (UNIMAS).
- The Centre for Academic Information Services has the lawful right to make copies for the purpose of academic and research only and not for another purpose.
- The Centre for Academic Information Services has the lawful right to digitalise the content for the Local Content Database.
- The Centre for Academic Information Services has the lawful right to make copies of the Project/Thesis for academic exchange between Higher Learning Institute.
- No dispute or any claim shall arise from the student itself neither third party on this Project/Thesis once it becomes the sole property of UNIMAS.
- This Project/Thesis or any material, data and information related to it shall not be distributed, published or disclosed to any party by the student except with UNIMAS permission.

Student signature

24th JUNE 2016

Supervisor signature

24th JUNE 2016

Norhayati Suleiman
Pensyarah Kanan

Fakulti Seni Gunaan dan Kreatif
UNIVERSITI MALAYSIA SARAWAK

Current Address:

Kg. Contoh Kuala Petagas,

88000 Kota Kinabalu,

Sabah.

Notes: * If the Project/Thesis is **CONFIDENTIAL** or **RESTRICTED**, please attach together as annexure a letter from the organisation with the period and reasons for confidentiality and restriction.

[The instrument is duly prepared by The Centre for Academic Information Services]

Catatan: * Tesis dimaksudkan sebagai tesis bagi Ijazah Doktor Falsafah, Sarjana dan Sarjana Muda
**** Jika tesis ini SULIT atau TERHAD, sila lampirkan surat daripada pihak berkuasa / organisasi berkenaan dengan menyatakan sekali sebab dan tempoh tesis ini perlu dikelaskan sebagai SULIT atau TERHAD**

PENGESAHAN

Projek bertajuk **Rekaan Fesyen Wanita Secara “Reversible” Bertemakan Formal dan Kasual** telah disediakan oleh **Nor Rafidah binti Kadir** dan telah diserahkan kepada Fakulti Seni Gunaan dan Kreatif sebagai memenuhi syarat untuk Ijazah Sarjana Muda Seni Gunaan dengan Kepujian (**Teknologi Seni Reka**).

Diterima untuk diperiksa:

(Cik Norhayati binti Suleiman)

Pensyarah Kanan, Jabatan

Teknologi Seni Reka.

Tarikh: 24/06/10

Norhayati Suleiman
Pensyarah Kanan
Fakulti Seni Gunaan dan Kreatif
UNIVERSITI MALAYSIA SARAWAK

PENGAKUAN

Saya mengaku bahawa tiada bahagian daripada penyelidikan dalam disertai ini telah digunakan sebagai bahan sokongan untuk sesuatu ijazah atau kelulusan sama ada kepada universiti ini atau institusi pengajian tinggi lain.

.....
(Nor Rafidah binti Kadir)

No. Matrik: 42850

PENGHARGAAN

Dengan Nama Allah Yang Maha Pemurah Lagi Maha Penyayang. Alhamdulillah, syukur ke hadrat Ilahi yang telah mengurniakan rahmatnya sehingga saya dapat menyempurnakan projek tahun akhir ini dengan jayanya.

Setinggi-tinggi penghargaan ditujukan kepada para Pensyarah Seni Reka Tekstil dan Fesyen, Cik Norhayati binti Suleiman selaku penyelia utama dalam Penyelidikan dan Projek Tahun Akhir ini yang mana telah memberikan banyak tunjuk ajar, idea dan nasihat. Tidak dilupakan, Profesor Madya Dr June Ngo Siok Kheng dan Encik Asrul Asshadi bin Mohamad Morni yang turut memberikan idea-idea bernas bagi memantapkan prestasi projek ini. Selain itu, saya juga menghargai segala bantuan daripada Juruteknik, Encik Azman bin Mustapha dalam menyediakan alatan dan perlengkapan yang membolehkan rekaan produk akhir dapat dihasilkan dengan sempurna.

Ribuan terima kasih juga buat ibu Satrah Subing Chua dan bapa Kadir Ansari bin Hj Jabidin yang tercinta, juga kaum keluarga yang banyak memberi sokongan dan dorongan dalam menyiapkan penyelidikan ini. Tidak dilupakan juga buat rakan seperjuangan yang sentiasa di sisi, yang turut membantu saya. Ribuan terima kasih saya ucapkan kepada semua yang terlibat, kerana mereka semua saya dapat menyiapkan penyelidikan ini dengan jayanya. Sekali lagi saya memanjatkan doa kesyukuran ke hadrat Ilahi, agar segala usaha yang disumbangkan diberkati oleh Allah SWT di dunia dan akhirat.

Sekian, terima kasih.

ISI KANDUNGAN

PERKARA	MUKA SURAT
Borang Pengesahan Status Tesis	i-iii
Pengesahan	iv
Pengakuan	v
Penghargaan	vi
Abstrak	xix
<i>Abstract</i>	xx
 BAB 1 LATAR BELAKANG KAJIAN	
1.1 Pengenalan	1-2
1.2 Penyataan Masalah	3
1.3 Persoalan Kajian	4
1.4 Objektif Kajian	4
1.5 Kepentingan Kajian	5
1.6 Skop Kajian	5
1.7 Limitasi Kajian	5
1.8 Hipotesis	5
1.9 Kesimpulan	6

BAB 2 SOROTAN KESUSASTERAAN

2.1 Pengenalan	7
2.1.1 Pakaian Formal	8
2.1.2 Pakaian Kasual	8
2.2 Kajian Lepas	9
2.2.1 Inspirasi Rekaan Pakaian Fesyen Wanita	10-11
2.3 Kerangka Konsep	12
2.4 Kesimpulan	13

BAB 3 METODOLOGI KAJIAN

3.1 Pengenalan	14
3.2 Metodologi Kajian	15-16
3.3 Kaedah Kajian Primer	17
3.3.1 Pemerhatian	17
3.3.2 Temubual	18
3.3.3 Borang Kaji Selidik	18-19
3.3.4 Eksperimentasi	19
3.4 Kaedah Kajian Sekunder	20
3.4.1 Bahan Berjilid	20
3.4.2 Laman Sesawang	20

3.5 Kesimpulan	20
 BAB 4 HASIL DAPAT	
4.1 Pengenalan	21
4.2 Pemerhatian	22-24
4.3 Temubual	25-26
4.4 Borang Kaji Selidik	26
4.4.1 Bahagian A: Demografi	27-30
4.4.2 Bahagian B: Umum	31-33
4.4.3 Bahagian C: Elemen Reka Bentuk Fesyen dan Potongan	33-40
4.4.4 Bahagian D: Cadangan Responden	41
4.5 Eksperimentasi	41
4.5.1 Eksperimentasi 1: Teknik Jahitan Penyudah Tepi (<i>Finishing</i>)	42-45
4.5.2 Eksperimentasi 2: <i>Toile</i> dan Rekaan <i>Reversible</i>	46-48
4.6 Bahan Berjilid	49
4.7 Laman Sesawang	49
4.8 Keputusan Keseluruhan	49-50

4.9 Kesimpulan	50-51
BAB 5 PRODUK AKHIR	
5.1 Pengenalan	52
5.2 Proses Rekaan	53
5.3 Perkembangan Idea	54
5.3.1 Konsep Rekaan	54
5.3.2 Lakaran Idea	55
5.3.3 Lukisan Teknikal	55
5.3.4 Pemotongan Pola Pakaian	55
5.4 Produk Akhir	56
5.4.1 Rekaan 1	56-60
5.4.2 Rekaan 2	61-65
5.4.3 Rekaan 3	66-70
5.5 Kesimpulan	71

BAB 6 VALIDASI PRODUK

6.1 Pengenalan	72-73
6.2 Keputusan Validasi	73
6.2.1 Bahagian A: Demografi	74-77
6.2.2 Bahagian B: Reka Bentuk Fesyen wanita	77-81
6.3 Kekuatan Produk	82
6.4 Kelemahan Produk	82
6.5 Kesimpulan	83

BAB 7 KESIMPULAN

7.1 Kesimpulan	84-85
----------------	-------

RUJUKAN	86-87
----------------	--------------

LAMPIRAN

Lampiran A	
Harta Intelek	

Lampiran B

Borang Kaji Selidik

Borang Validasi

Lakaran Idea Produk Akhir

Pemotongan Pola Produk Akhir

Lampiran C

Pengiraan Kos Produk Akhir

Jadual 1: Bilangan Responden Mengikut Jantina	28
Jadual 2: Bilangan Responden Mengikut Kumpulan Umur	29
Jadual 3: Bilangan Responden Mengikut Bidang Pekerjaan	30
Jadual 4: Kajian Pengetahuan Responden Mengenai Rekaan Fesyen Wanita Secara <i>Reversible</i> .	32
Jadual 5: Skala <i>Likert</i> Bagi Soalan Bahagian C	34
Jadual 6: Min Kategori Fabrik yang digemari	35
Jadual 7: Min Ketebalan Fabrik yang digemari	36
Jadual 8: Min Pilihan Siluet Rekaan Fesyen Wanita	37
Jadual 9: Min Jenis Pakaian Formal yang digemari	39
Jadual 10: Min Jenis Pakaian Kasual yang digemari	40
Jadual 11: Eksperimentasi Teknik Jahitan Tangan Penyudah Tepi (<i>Finishing</i>) dan Teknik Jahitan Tangan.	44

Jadual 12: Eksperimentasi Jaket	47
Jadual 13: Eksperimentasi Skirt	48
Jadual 14: Eksperimentasi Blaus	49
Jadual 15: Eksperimentasi Reka Bentuk Fesyen	51
Wanita (Siluet)	
Jadual 16: Perincian Rekaan bagi Lukisan	64
Teknikal Produk Akhir 1	
Jadual 17: Perincian Rekaan bagi Lukisan	68
Teknikal Produk Akhir 2	
Jadual 18: Perincian Rekaan bagi Lukisan	72
Teknikal Produk Akhir 3.	
Jadual 19: Skala likert tahap kesukaan responden	75
terhadap produk akhir	
Jadual 20: Bilangan Responden Mengikut Jantina	76
Jadual 21: Bilangan Responden Mengikut Kumpulan	78
Umur	

Fesyen Wanita secara *Reversible*

SENARAI RAJAH	MUKA SURAT
Rajah 1: Rekaan Vest Praktikal	9
Rajah 2: Rekaan <i>Reversible 2- colorway-in One Dress</i>	10
Jia Collection	
Rajah 3: Rekaan <i>Reversible 2-colorway-in-One Coat</i>	11
Jia Collection	
Rajah 4: Kerangka Konsep Kajian	12
Rajah 5: Carta Metodologi Penyelidikan, Rekaan Fesyen	16
Wanita Secara <i>Reversible</i>	
Rajah 6: Jenis Pemakaian Formal dalam Sektor Awam	24
Rajah 7: Jenis Pemakaian Kasual	25
Rajah 8: Peratusan Responden Mengikut Jantina	28
Rajah 9: Peratusan Responden Mengikut Kumpulan	29
Umur	
Rajah 10: Peratusan Responden Mengikut Bidang	31
Pekerjaan	

Rajah 11: Kajian Pengetahuan Responden Mengenai Rekaan Fesyen Wanita Secara <i>Reversible</i> .	33
Rajah 12: Min Kategori Fabrik yang digemari	35
Rajah 13: Min Ketebalan Fabrik yang digemari	36
Rajah 14: Min Pilihan Siluet Rekaan Fesyen Wanita	38
Rajah 15: Min Jenis Pakaian Formal yang digemari	39
Rajah: 16: Min Jenis Pakaian Kasual yang digemari	41
Rajah 17: Proses Rekaan	58
Rajah 18: Papan Konsep Rekaan Produk Akhir	59
Rajah 19: Rekaan Pertama, Gaun Formal <i>Reversible</i> kombinasi Inner Blaus.	61
Rajah 20: Rekaan Pertama, Gaun Kasual <i>Reversible</i> kombinasi Inner Blaus	61
Rajah 21: Lukisan Teknikal bagi Produk Akhir 1	63
Rajah 22: Rekaan kedua, Jaket Formal <i>Reversible</i>	65
Rajah 23: Rekaan kedua, Jaket Kasual <i>Reversible</i>	65
Rajah 24: Lukisan Teknikal bagi Produk Akhir 2	67

Rajah 25: Rekaan ketiga, Skirt Formal	69
<i>Reversible</i> kombinasi Blaus	
Rajah 26: Rekaan ketiga, Skirt Kasual <i>Reversible</i>	69
kombinasi Blaus	
Rajah 27: Lukisan Teknikal bagi Produk Akhir 3	71
Rajah 28: Peratusan Responden Mengikut Jantina	76
Rajah 29: Peratusan Responden Mengikut	78
Kumpulan Umur	
Rajah 30: Peratusan Responden Mengikut	79
Bidang Pekerjaan	
Rajah 31: Min Kegemaran Ciri-ciri Reka	81
Bentuk Mengikut Produk Akhir	

ABSTRAK

Kajian fesyen wanita ini merangkumi beberapa kombinasi pakaian seperti jaket, blaus dan skirt. Kajian ini juga memfokuskan kepada konsep rekaan fesyen wanita secara *reversible* bertemakan formal dan kasual. *Reversible* bermaksud sesuatu yang boleh ditukar dan dikembalikan semula kepada keadaan sebelumnya, seperti dari hadapan ke belakang atau dari belakang ke hadapan. Rekaan siluet yang ringkas digunakan. Rekaan ini berkonsepkan *serious to playful* iaitu *geometrical and fruity*.

ABSTRACT

The research is about women's fashion which includes some combination of garments such as jackets, blouses and skirts. The research also focused on the concept of women as a reversible fashion design with the themed of formal and casual. Reversible means something that can be changed and returned to its previous state, such as from front to back or from back to front. A simple silhouette design is used. The design concept is “serious to playful” which is geometrical and fruity.

BAB 1

LATAR BELAKANG KAJIAN

1.1 Pengenalan

Definisi *reversible* bermaksud sesuatu yang boleh di kembali kepada keadaan sebelum atau sesuatu yang boleh di tukar ke arah yang bertentangan, seperti dari hadapan ke belakang atau dari belakang ke depan. Menurut *Editors of Webster's New World College Dictionaries* (n.d.) ¹:

“reversible can be reversed; specif., made so that either side can be used as the outer side; finished on both sides: said of cloth, coats, etc. And that can reverse; specif., that can change and then go back to the original condition by a reversal of the change: said of a chemical reaction, etc. “

Selain itu, dalam industri fesyen *reversible* juga dapat ditakrifkan sebagai pakaian dwifungsi, kerana berlainan rekaan luar dan dalam boleh juga diklasifikasikan sebagai rekaan *double-sided* kerana boleh digunakan kedua-dua bahagian. Menurut (*The Dictionary of Fashion History*, 2010 p. 171) ²:

“reversible clothing, period: 19th century onwards, An item of clothing, often a coat or jacket which can be turned inside out and worn displaying a different colour of fabrik. Discussing housebreakers' night-time.”

¹ Editors of Webster's New World College Dictionaries (n. d.). Dimuat turun daripada <http://www.yourdictionary.com/reversible>

² Valerie Cumming, C. W. Cunningham, P. E. Cunningham (2010). *The Dictionary of Fashion History*. Pages displayed by permission of BLOOMSBURY. Dimuat turun daripada <https://books.google.com.my/books?isbn=1847887384>

Pakaian wanita merupakan keperluan semua wanita untuk memiliki baju dengan corak khusus untuk wanita sahaja. Biasanya wanita lebih mementingkan fesyen dengan berbagai jenis rekaan³. Pakaian wanita mempunyai tiga kategori iaitu formal, semi-formal dan kasual. Kategori yang difokuskan dalam kajian ini adalah pakaian wanita formal dan kasual. Ciri-ciri pakaian formal adalah penggunaan warna yang tidak terlalu menonjol, menggunakan warna-warna korporat seperti hitam, putih, biru tua, coklat tua, coklat muda, krim atau kelabu. Selain itu, rekaan siluet pakaian lebih longgar dan menggunakan jenis fabrik asli seperti *cotton* dan linen. Ia dipakai khas untuk acara atau majlis formal. Pakaian formal turut menjadi pakaian seharian ke pejabat

Manakala, kasual pula mempunyai ciri-ciri seperti penggunaan jenis fabrik kebiasaannya menggunakan fabrik *cotton*, rayon dan polyester. Antara pilihan warna pakaian kasual yang sesuai ialah warna-warna tanah dan pastel, ada juga yang menggunakan warna-warna garang seperti merah, biru termasuklah warna klasik iaitu hitam dan putih⁴. Selain itu, ia sangat selesa dan dipakai sebagai pakaian harian. Pakaian kasual juga merupakan pakaian yang akan dipakai untuk keluar membeli-belah dan bersiar-siar.

Rekaan fesyen wanita mempunyai skop yang luas. Fring's (2005) membahagikan pakaian wanita kepada klasifikasi seperti gaun, pakaian sosial, sut, pakaian luaran, pakaian sukan, pakaian renang, pakaian dalaman, dan aksesori⁵. Kajian rekaan fesyen wanita kali ini memfokuskan pakaian seperti pakaian dalam (*inner*), blaus panjang *reversible*, jaket *reversible* dan skirt *reversible*.

³ artikel. blogdosen.com/baju-wanita-busana-wanita-pakaian-wanita.html

⁴ Yasmin. S. (2003), Sopan dan Anggun, Dimuat turun daripada <http://books.google.com.my>

⁵ Fring's, G. S. (2005). Fashion: From concept to consumer (8th Ed.). New Jersey: Pearson Education.